

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/4/2021
Identifikačné číslo spisu:	1320204434
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1320204434.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní navrhovateľky K. Ž., bývajúcej v Q., S. XX/XX, proti odporcovi O. M., bývajúcemu v S., A. XA, o určenie výživného na manželku, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 Pc 4/2020, o návrhu navrhovateľky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 Pc 4/2020, Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou nevyhovuje.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh na prikázanie sporu inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podala navrhovateľka. Svoj návrh odôvodnila tým, že od novembra 2018 nebýva v S., nakoľko opustila spoločnú domácnosť s odporcom a presťahovala sa k rodičom do Q.. Považovala za problematické a finančne náročné, presúvať sa na súdne pojednávanie do Bratislavy spolu s maloletou dcérou W. M., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je v jej osobnej starostlivosti.

2. Odporca vo vyjadrení nesúhlasil s návrhom na prikázanie veci Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou. Trval na tom, aby konajúcim súdom bol miestne príslušný Okresný súd Bratislava III, ktorý rozhodoval aj vo veci rozvodu manželstva a úpravy pomerov manželov na čas po rozvode manželstva k maloletej dcére.

3. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú upravené Civilným mimosporovým poriadkom (ďalej len „C.m.p.“). Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže C.m.p. vo vzťahu k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázanie veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 C.m.p.), neustanovuje inak, treba na danú vec aplikovať ustanovenie C.s.p. o prikázaní veci inému súdu.

4. Podľa § 39 ods. 2 a 3 C.s.p., na návrh ktorejkoľvek zo strán (účastníkov) možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Nové Zámky) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Prievidza). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“).

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového (mimosporového) konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Iba samotný problém spočívajúci v prekonávaní väčších vzdialeností, či vynaloženia väčších výdavkov za účelom dostavenia sa na spor však možno považovať za bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom prikázaní veci inému súdu. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 C.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

7. Špecifiká daného prípadu podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky navrhovanú delegáciu veci neodôvodňujú. Navrhovateľka sa síce z miesta posledného spoločného bydliska s odporcom presťahovala k svojim rodičom do Q. a stará sa o maloletú dcéru, ktorá jej bola na základe schválenej rodičovskej dohody zverená na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti, býva však u svojich rodičov v spoločnej domácnosti. Z uvedeného dôvodu neprichádza do úvahy argument, že s maloletou by nemal kto zostať v čase jej účasti na pojednávaní mimo bydliska, resp. že by bolo problematické presúvať sa na súdne pojednávanie do Bratislavy spolu s maloletou dcérou. Je preto vylúčené, aby (a priori) jej účasť v konaní pred Okresným súdom Bratislava III (vzdialeným od jej bydliska) bola pre ňu neistá. Navrhovateľka neuvádza žiadne iné závažné okolnosti, ktoré by zakladali výnimočný charakter okolností, pre ktoré sa zmena príslušnosti súdu navrhuje; problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na súd sú vo všeobecnosti skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázaní veci inému súdu (sp. zn. 3 Ndc 1/2011). Napokon Najvyšší súd Slovenskej republiky zohľadnil ďalšiu okolnosť svedčiacu v neprospech návrhu navrhovateľky, ktorou je vyjadrenie odporcu, že s navrhovanou delegáciou nesúhlasí.

8. Po komplexnom vyhodnotení uvedených skutočností a pomeru účastníkov na oboch procesných stranách, prihliadnúc pritom na charakter konania možno konštatovať, že navrhované prikázanie veci inému súdu nie je v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania a jeho zrýchlenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C.s.p. a preto návrhu nevyhovel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.